

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/315/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813203590
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Soga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7813203590.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Sogu a sudcov JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Táne Veščičikovej, v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s.r.o., so sídlom v Prahe, Politických vězňů 1272/21, Nové Město, Česká republika, IČO: 26 429 705, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi D. U., T. R. P. H. XXX, o zaplatenie 690,63 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 5C/161/2013-61 zo dňa 16. 12. 2014, takto

rozhodol:

P r i p ú š ť a späťvzatie návrhu o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 690,63 eur od 03. 02. 2010 do zaplatenia, z r u š u j e rozsudok č.k. 5C /161/2013-61 zo dňa 16. 12. 2014 vo výroku o zamietnutí návrhu v tejto časti a konanie v tejto časti zastavuje.

V prevyšujúcej zamietavej časti p o t v r d z u j e rozsudok.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Rožňava (ďalej aj súd prvého stupňa alebo súd) rozsudkom označeným v záhlaví zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu 690,63 eur so 6 % ročným úrokom od 10. 5.2 010 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 2,30 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodol tak o návrhu na uplatnenie pohľadávky v zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie), ktorým sa navrhovateľ domáhal zaplatenia zmenkovej sumy vo výške 690,63 eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 690,63 eur od 3. 2. 2010 až do zaplatenia, 6 % ročného úroku zo sumy 690,63 eur od 10. 5. 2010 do zaplatenia a zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 2,30 eur.

Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 11. mája 2009 na zmenkovú sumu 690,63 eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 03. februára 2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou, opatrená doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Do textu zmenky bol poňatý záväzok odporcu zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s denným úrokom 0,25 % od 03. februára 2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, vystaviteľ doposiaľ neposkytol žiadnu úhradu. Zmenková listina bola opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené

skutočnosti zistiť verejnou listinou. K návrhu pripojil zmenku (fotokópia založená v spise, originál uložený na tunajšom súde). Uviedol, že nežiada ústne nariadenie pojednávania.

Navrhovateľ je zahraničnou právnickou osobou, na území Českej republiky, odporca je fyzickou osobou, ktorá má bydlisko na území Slovenskej republiky, z toho dôvodu súd skúmal právomoc tunajšieho súdu konať v danej veci. Žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je aj platobné miesto. Právomoc súdu na rozhodovanie v tejto veci je daná ustanovením čl. 2 ods. 1 Nariadenia rady ES č. 44/2001, o právomoci a o uznávaní a o výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, v zmysle ktorého, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu, sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo, žalujú na súdoch tohto členského štátu. Odporca má bydlisko v obvode Okresného súdu Rožňava.

V čase vystavenia zmenky dňa 11. mája 2009 bolo možné zabezpečenie úverového vzťahu vystavením zmenky, čo v súčasnosti v zmysle platných predpisov už možné nie je. Za daných okolností súd musí rešpektovať postavenie subjektov zmenkového vzťahu v súlade s predpismi, ktoré boli účinné v čase vystavenia zmenky a tie sú upravené v špeciálnom predpise, a to v Zmenkovom zákone. Z úradnej moci môže súd skúmať jedine platnosť zmenky, a to jej náležitosti, v súlade s ust. § 75 uvedeného zákona. Dodržanie všetkých náležitostí má zásadný význam, pretože ak zmenka neobsahuje niektorú z náležitostí obsiahnutú v zmenkovom zákone, nie je zmenkou.

Z predloženej zmenky vyplynulo, že miestom vystavenia zmenky bolo Mesto Rožňava, dátum vystavenia - 11. mája 2009, sumu 690,63 eur. V ďalšej časti zmenky sa nachádza text nasledovného znenia: „zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad Pohotovosť s. r. o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I., Oddiel: Sro, Vložka číslo: 23636/B, sumu šesťstodeväťdesiat eur 63 centov (zmenková suma slovom) a zmenkový úrok 0,25 % denne od 03. februára 2010 (dátum začiatku úročenia - mesiac uviesť slovom), splatné: Pohotovosť s. r. o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, bez protestu, na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Ďalšiu časť textu tvorili osobné údaje odporcu, vyplnené ručne, jeho podpis a označenie čísla zmluvy, ku ktorej sa zmenka vzťahovala: 7550221. Na druhej strane zmenky sa nachádzal text „Namiesto nás na rad CD Consulting s. r. o., K Červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha, Česká republika, IČO: 264 29 705 a súčasne tam bol odtlačok pečiatky spoločnosti Pohotovosť s. r. o., a podpis. Z obsahu zmenky je zrejmé, že zmenka obsahovala všetky zákonom predpokladané náležitosti vyplývajúce z ust. § 75 Zákona č. 191/1950 Sb. o vlastnej zmenke okrem údaju o splatnosti a takto spoločnosť Pohotovosť s. r. o., ako pôvodný veriteľ previedla zmenku indosamentom /rubopisom/, o čom bol na druhej strane zmenky vykonaný písomný záznam, čím sa stal majiteľom zmenky navrhovateľ. Indosovaním tejto zmenky došlo k situácii, kedy pôvodná zmenka stratila charakter zabezpečovacej zmenky a stala sa zmenkou na platenie. V súvislosti s indosovaním zmenky, vyplýva z ust. § 17 Zákona č. 191/1950 Sb. určitá právna situácia, ktorá by umožňovala odporcovi, žalovanému zo zmenky, robiť majiteľovi zmenky námietky. Možnosť zmenkového dlžníka (odporcu), vzniesť relatívnu námietku voči novému majiteľovi zmenky (navrhovateľovi), je daná len vtedy, keď zmenkový dlžník preukáže, že nový majiteľ zmenky konal v čase nadobúdania vedomie na jeho škodu. V takom prípade spočíva dôkazné bremeno na zmenkovom dlžníkovi, čiže na odporcovi. Nebolo preukázané, že by odporca od vystavenia zmenky, ani po jej indosovaní, vzniesol nejaké námietky. Z týchto dôvodov súd teda posudzoval zmenku a záväzky zo zmenky v zmysle Zmenkového zákona. Keďže odporkyňa nevzniesla žiadne námietky a zmenková suma nebola doposiaľ uhradená, nárok navrhovateľa z titulu plnenia zmenkovej sumy súd považoval za dôvodný, vrátane 6 % zákonného ročného úroku a zmenkovej odmeny. V prípade žalovanej zmenky určil vystaviteľ pre predloženie zmenky na platenie lehotu 4 roky odo dňa vystavenia. Z návrhu vyplýva, že remitent predložil odporcovi zmenku na platenie. Doložka „bez protestu“, ktorá je na zmenke napísaná, zbavila remitenta povinnosti urobiť protest pre neplatenie a súčasne preniesla dôkazné bremeno na preukázanie, že lehoty neboli dodržané na odporcu (čl. I. § 46 ods. 1 a 2 v spojení s § 77 ods. 1 zmenkového zákona). Za predloženie zmenky na platenie sa všeobecne uznáva aj jej uplatnenie na súde. Podľa prvej vety čl. I. § 16 ods. 1 v spojení s § 77 ods. 1 zmenkového zákona o tom, kto má zmenku v rukách, platí, že je riadny majiteľ, ak preukáže svoje právo nepretržitým radom indosamentov, a to aj vtedy ak je posledný z nich blankoindosamentom. Navrhovateľ zmenku nadobudol indosamentom (rubopisom), stal sa riadnym majiteľom zmenky, preto môže v zmysle čl. I. § 48 ods. 1 v spojení s § 77 ods. 1 zmenkového zákona postihom žiadať od odporcu zaplatenie zmenkovej sumy, 6 % úrokov odo dňa splatnosti zmenky a odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy. V zmenkách splatných na videnie môže vystaviteľ v zmysle čl. I. § 5 v spojení s § 77 ods. 2 zmenkového zákona ustanoviť

zúrokovanie zmenkovej sumy. Úroková miera bola v zmenke uvedená sadzbou 0,25 % denne, t. j. 91,25 % ročne. Zmenkový zákon výšku úrokovej miery, ktorú je možné ustanoviť vo vistazmenke, neupravuje, jej určenie ponecháva na vystaviteľa. Rovnako neupravuje koniec lehoty na úročenie, preto ak nie je v úrokovej doložke koniec úročenia stanovený, zmenková suma sa úročí až do splatnosti zmenky, keďže od splatnosti až do zaplatenia dlhu preberá uhradzovaciu funkciu postihový 6 % úrok.

V prípade, ak zmenkový zákon ako osobitný predpis neobsahuje inú úpravu, platnosť právnych úkonov, t.j. jednotlivých zápisov na zmenke sa spravuje všeobecnými ustanoveniami Zákona č. 40/1964 Zb. - Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch. Pri posudzovaní úrokovej miery v úrokovej doložke na zmenke je potrebné vychádzať z ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, skúmať, či pre neprimeranú výšku úroku nie je právny úkon pre rozpor s dobrými mravmi neplatný. Zmenkový úrok, rovnako ako úrok z pôžičky alebo úveru, plní funkciu odmeny za poskytnuté peňažné prostriedky, preto jeho výška musí zodpovedať danému účelu. Za primeranú odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov však nie je možné považovať ročný úrok, ktorý sa v podstate rovná dlžnej istine alebo ju prevyšuje. Pri tomto závere súd vychádzal zo skutočností, že v čase vystavenia zmenky boli úrokové sadzby uplatňované bankami pri spotrebiteľských a ostatných úveroch pre domácnosti nižšie ako 14 % ročne (údaj zistený z internetovej stránky NBS), ktorú sadzbu, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, resp. 91,25 % ročne, viacnásobne prevyšuje. Súd úrokovú doložku na zmenke považoval za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, preto žalobu v tejto časti zamietol. Súd prvého stupňa odporcu zaviazal na zaplatenie zmenkovej sumy, zmenovej odmeny a 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy odo dňa zročnosti zmenky t. j. v danom prípade odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu odporcovi z dôvodu, že navrhovateľ nepredložil dôkaz, kedy pred podaním návrhu predložil zmenku odporcovi k zaplateniu, teda kedy sa stala zmenka zročnou. Súd vychádzal z toho, že za predloženie zmenky na platenie sa všeobecne uznáva aj jej uplatnenie na súde, preto navrhovateľovi 6 % ročný úrok z omeškania priznal tak, ako je to vyššie uvedené, od 21. 09. 2013, dňom nasledujúcim po doručení návrhu odporcovi a v prevyšujúcej časti žalobný návrh na zaplatenie 6% úrokov zo zmenkovej sumy zamietol.

Výrok o trovách konania prvostupňový súd oprel o ustanovenie § 142 ods. 2 O. s. p., v zmysle ktorého ustanovenia, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Proti tomuto rozsudku, a to proti zamietavému výroku (ktorým súd zamietol zmenkový úrok 0,25 % denne zo zmenkovej sumy a ktorým súd zamietol 6% ročný úrok do dňa doručenia žalobného návrhu odporcyni) ako aj voči výroku o nepriznaní náhrady trov konania v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b/, 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., teda z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil so záverom súdu, že dohodnutý zmenkový úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na to, že zmenku vystavila odporkyňa, túto dobrovoľne podpísala a išlo o prejav jej slobodnej vôle. Sadzba zmenkového úroku je napísaná na zmenke a bola jej známa v čase vystavenia zmenky. Odporkyňa teda mala vedomosť o tom, že sadzba zmenkového úroku predstavuje 0,25 % denne a s takouto sadzbou zmenkového úroku jednoznačne súhlasila. Poukázal ďalej na nespornosť záväzku odporkyne za zmenku zaplatiť. Nespornosť záväzku odporkyne sa pritom nepochybne vzťahuje na celý záväzok obsiahnutý na zmenke, zmenkový úrok nevynímajúc. Záväzok odporkyne zaplatiť aj zmenkový úrok je teda platný a má byť priznaný v súdnom konaní, a to o to viac, že odporkyňa žiadne námietky voči uplatnenej zmenke neformulovala. Vzhľadom na tieto skutočnosti a s poukazom na rozhodnutia iných okresných súdov, ktoré priznali navrhovateľovi nárok v plnom rozsahu, navrhol zmeniť rozsudok tak, že súd návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovie.

Žalovaný zostal v odvolacom konaní nečinný.

Podaním zo dňa 22. 12. 2015 žalobca vzal späť návrh v časti 0,19 % denne zmenkového úroku, čím si žalobca v tomto konaní uplatňuje iba zmenkový úrok vo výške 0,06 % denne.

Odvolací súd predovšetkým pripustil čiastočné späťvzatie návrhu v časti zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 690,63,- eur od 03. 02. 2010 do zaplatenia, v tejto časti zrušil rozsudok a konanie zastavil.

V ostatnej časti odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa s poukazom na ust. § 221 ods. 1, 3 O.s.p. a rozsudok vyhlásil dňa 18. 5. 2016 o 9.25 h. v súlade s ust. § 156 ods. 1 O.s.p., pričom verejné vyhlásenie rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 11. 5. 2016 v súlade s ust. § 156 ods. 3 O.s.p.

Odvolací súd po preskúmaní veci v napadnutej časti dospel k záveru, že v tejto časti súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a správne vo veci aj rozhodol.

Správne, výstižné a presvedčivé sú aj dôvody tohto rozsudku v napadnutej časti, na ktoré v celom rozsahu poukazuje aj odvolací súd.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu poukazuje.

Odvolacie námietky žalobcu odvolací súd považuje v celom rozsahu za neopodstatnené. Odvolací súd ešte dodáva, že súd prvého stupňa náležitým spôsobom zdôvodnil a ozrejmil prečo považuje za neplatný právny úkon, ktorým došlo k podpisu zmenky zo strany žalovaného, pričom tieto skutočnosti boli nepochybne preukázané oboznámením spisu Okresného súdu v Rožňave, pričom zistil, že ide o zmenku vystavenú na plnenie dlhu zo spotrebiteľského úveru. Úroková doložka na zmenke je absolútne neplatná aj pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka aj preto prvostupňový súd správne návrh zamietol.

Keďže odvolací súd sa s týmto právnym názorom v celom rozsahu stotožňuje rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny s poukazom na ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal, keďže žalobca nemal v odvolacom konaní úspech a žalovaný ako neúspešný nemá právo na náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.